

województwo
łódzkie

źródła finansowania dziedzictwa kulturowego

FINCH
Interreg Europe

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Szanowni Państwo,

dziedzictwo kulturowe jest naszym wspólnym dobrem, materialnym i duchowym dorobkiem naszych przodków, kształtuje nas i ułatwia budowanie wartościowej przyszłości. Jak mawiał kardynał Stefan Wyszyński: „Naród bez przeszłości, bez tradycji, bez kultury nie jest szanowany przez nikogo”. Dlatego musimy dbać o nasze dziedzictwo, musimy je chronić dla przyszłych pokoleń, by nie zapominały o własnych korzeniach i kulturowej tożsamości.

Jako Zarząd Województwa Łódzkiego wkładamy ogromne wysiłki i środki w to, aby chronić, modernizować, podnosić wartość naszego dziedzictwa. Robimy to skutecznie, bo w działania te włączamy szerokie grono osób, dla których również jest to misja bliska sercu - przedstawicieli sektora publicznego, naukowców, przedsiębiorców, społeczników z organizacji pozarządowych, ale przede wszystkim lokalne społeczności.

Polecając niniejszą publikację jako źródło inspiracji w poszukiwaniu nowych form finansowania, czy innowacyjnych modeli zarządzania instytucjami kultury, zachęcam do podejmowania odważnych inicjatyw.

Marszałek Województwa Łódzkiego

Grzegorz Schreiber

Grzegorz Schreiber

streszczenie

Siedem europejskich regionów, w tym Województwo Łódzkie, zdecydowało połączyć swoje siły w celu ochrony, odbudowy, podniesienia wartości i zarządzania dziedzictwem kulturowym, włączając w ten proces przedstawicieli sektora publicznego, ngo, naukowego, prywatnego oraz społeczeństwo.

Wychodząc z założenia, że finansowanie inwestycji związanych z dziedzictwem kulturowym zapewni jego ochronę w sposób dynamiczny i wydajny, zwiększając tym samym jego wartość i zapewniając zrównoważony rozwój, za cel projektu FINCH obrano poszukiwanie nowych form jego organizacyjno-finansowego wsparcia.

Głównym celem projektu jest zwiększenie gospodarczego i społecznego wpływu działań związanych z waloryzacją dziedzictwa kulturowego poprzez promowanie jego rozwoju w ramach nowych modeli biznesowych, angażujących partnerstwa zróżnicowanych podmiotów oraz poszukując nowych form finansowania inwestycji.

Do Partnerstwa projektowego przystąpiły następujące instytucje:

- Region Piemont (Włochy) – Lider projektu;
- Województwo Łódzkie (Polska);
- Uniwersytet w Turynie (Włochy);
- Bank Rozwoju Saxony-Anhalt (Niemcy);
- Agencja Rozwoju Regionalnego South-West Oltenia (Rumunia);
- Region La Rioja (Hiszpania);
- Rada Regionu South Ostrobotnia (Finlandia);
- Region Tesalia (Grecja).

źródła finansowania dziedzictwa kulturowego

W poniższym opracowaniu przedstawiono przykłady instrumentów finansowych wspierających ochronę dziedzictwa kulturowego w Polsce oraz wybrane źródła finansowania publiczno-prywatnego. Celem publikacji jest wskazanie miejsc i dostępnych form, w których takie finansowanie się pojawia oraz pokazanie spektrum możliwych do zastosowania instrumentów jako źródła inspiracji przy pozyskiwaniu funduszy na ochronę dziedzictwa kulturowego.

I. dotacje - - środki krajowe

ŚRODKI KRAJOWE - BUDŻET PAŃSTWA

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego¹

Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – których celem jest ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego w kraju i za granicą, wspieranie działalności muzeów oraz popularyzacja kultury ludowej, m.in.:

- Ochrona zabytków
- Wspieranie działań muzealnych
- Kultura ludowa i tradycyjna
- Ochrona zabytków archeologicznych
- Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju
- Groby i cmentarze wojenne w kraju
- Kultura cyfrowa
- Infrastruktura kultury
- Infrastruktura szkolnictwa artystycznego
- Infrastruktura domów kultury
- Kultura Dostępna
- Rozwój sektorów kreatywnych
- Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży
- Narodowa Kolekcja Sztuki Współczesnej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Edukacja artystyczna
- Edukacja kulturalna
- Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Wspieranie archiwów, bibliotek i muzeów poza krajem
- Narodowy Fundusz Ochrony Zabytków

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi² Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków

- Środki finansowe z budżetu państwa, części których dysponentem jest wojewoda

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

■ Fundusz Kościelny³

(działający na rzecz kościołów i innych związków wyznaniowych, posiadających uregulowany status prawny w Rzeczypospolitej Polskiej)

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej⁴

■ Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej

(Program realizowany w latach 2015-2023)

■ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi⁵

ŚRODKI SAMORZĄDOWE – BUDŻET JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE – URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO⁶

■ Dotacje celowe

■ Konkursy ofert

■ Budżet Obywatelski Województwa Łódzkiego „ŁÓDZKIE NA PLUS”

■ Budżet województwa łódzkiego

GMINY I POWIATY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

■ Dotacje celowe

■ Budżet gmin i powiatów

■ Dotacje celowe

w drodze konkursu ogłaszanego na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

■ Konkursy ofert

■ Gminny Program Rewitalizacji

■ Budżet Obywatelski

II. dotacje – – środki europejskie

FUNDUSZE STRUKTURALNE UNII EUROPEJSKIEJ

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014-2020⁷

Działanie VIII.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury, w celu zachowania dziedzictwa kulturowego oraz rozwój zasobów kultury dla obecnych i przyszłych pokoleń.

W ramach tego działania realizowane są m.in. prace konserwatorskie zabytków nieruchomych i ruchomych, restauratorskie oraz roboty budowlane przy obiektach i na obszarach zabytkowych i zespołach tych obiektów oraz w ich otoczeniu (np. ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów), digitalizacja zbiorów, zabezpieczenie obiektów przed zniszczeniem i kradzieżą, zakup trwałego wyposażenia, tworzenie i modernizacja wystaw i inne.

PROGRAM OPERACYJNY POLSKA CYFROWA NA LATA 2014-2020⁸

Priorytet II. E-Administracja i otwarty rząd

Finansowane są działania zwiększające dostępność informacji sektora publicznego, projekty usprawniające podaż informacji sektora publicznego (ISP) poprzez: digitalizację informacji sektora publicznego, w szczególności zasobów kultury i nauki.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2014-2020⁹

Oś priorytetowa VI
Rewitalizacja i potencjał endo-
geniczny regionu

Działanie VI.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

Program Rozwoju Obszarów
Wiejskich 2014-2020¹⁰

Działanie VII.11 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich – którego celem jest odbudowa i poprawa stanu dziedzictwa kulturowego wsi, poprzez tworzenie planów i wdrażanie ochrony zabytkowych układów ruralistycznych wraz z zabudową.

PROGRAMY WSPÓLNOTOWE

KREATYWNA EUROPA 2014-2020¹¹ - program Komisji Europejskiej na lata 2014-2020 wspierający europejskie sektory kultury, filmu i kreatywne. Zgodnie z założeniami strategii Europa 2020, program Kreatywna Europa ma inwestować w sektory kreatywne i kulturę, aby wzmacniać ich konkurencyjność i znacząco przyczyniać się do wzrostu gospodarczego, zatrudnienia, innowacji i spójności społecznej.

Podprogram Kultura

Dofinansowanie sztuk widowiskowych i wizualnych, dziedzictwa i innych dziedzin.

Podprogram MEDIA

Dofinansowanie kin i sektora audiowizualnego. Nowy komponent międzysektorowy umożliwia wspieranie współpracy w zakresie polityki, środków przekrojowych oraz nowego instrumentu gwarancji finansowych.

INNE

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy¹²

Dofinansowanie zadań realizujących założenia dwóch celów, tj.: zmniejszenie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG, wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami - darczyńcami, a państwem - beneficjentem. Jednym z obszarów, w ramach których można realizować projekty w III edycji Funduszy Norweskich oraz EOG jest m.in. Kultura.

III. instrumenty finansowe – środki publiczno-prywatne

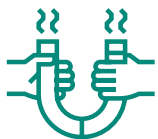
W tej części opracowania przedstawiono przykłady finansowania ochrony dziedzictwa kulturowego w oparciu o doświadczenia partnerów z 7 krajów UE uczestniczących w projekcie „Rozwój regionalny poprzez finansowanie waloryzacji dziedzictwa kulturowego” - FINCH (program INTERREG Europa).

Instrumenty finansowe to sposoby wydatkowania środków umożliwiające beneficjentom uzyskanie finansowania w formie np. pożyczek, gwarancji lub inwestycji kapitałowych. Główna różnica między instrumentami finansowymi a dotacjami polega na tym, że środki udostępnione w ramach instrumentów podlegają zwrotowi.

Korzyści związane z wykorzystaniem instrumentów finansowych

przyciąganie współinwestycji: zaangażowanie dodatkowych publicznych lub prywatnych środków w ramach funduszy współinwestycyjnych zwiększa kapitał dostępny na inwestycje;

korzystanie z wiedzy specjalistycznej sektora prywatnego: zaangażowanie zarządczych i ekonomicznych umiejętności graczy rynkowych zwiększa efektywność finansową realizowanych inwestycji;

zapewnienie lepszego wykorzystania funduszy unijnych: możliwość ponownego wykorzystania środków europejskich jest szczególnie istotna, biorąc pod uwagę mniejszy z każdą perspektywą finansową poziom unijnego dofinansowania do realizowanych inwestycji;

zwiększenie możliwości operacyjnych: za pośrednictwem instrumentów finansowych odbiorcy końcowi mogą otrzymywać płatności z góry - w przeciwieństwie do dotacji, (np. tych rozliczanych na zasadzie refundacji poniesionych wydatków);

lepsza jakość projektów oraz zachęta do osiągnięcia lepszych rezultatów: zwrotny charakter instrumentów finansowych powoduje, że inwestycje te są bardziej efektywne i zyskowe niż projekty finansowane z dotacji;

uniezależnienie od dotacji: (całkowite lub przynajmniej częściowe) przejście na instrumenty finansowe zapewnia projektom bardziej zrównoważony i innowacyjny sposób finansowania niż tradycyjne dotacje.

Przykłady możliwości zastosowania instrumentów finansowych

Mikro inwestycje do 30 000 euro

Forma finansowania: dotacje/finansowanie społecznościowe (crowdfunding), budżet obywatelski.

Inwestycje te dotyczą zazwyczaj drobnego lokalnego dziedzictwa kulturowego lub jedynie działań/wydarzeń kulturalnych lub działalności społeczno-kulturalnej.

Instrument finansowy: Ze względu na niewielką kwotę inwestycji oraz małe prawdopodobieństwo udzielenia przez bank pożyczki dla inwestora z niewielkim dochodem lub jego brakiem, **dotacje** to nadal najkorzystniejsza opcja realizacji małego projektu. Można je połączyć z finansowaniem społecznościowym (**crowdfunding**), opartym na darowiznach lub nagrodach, lub skorzystać z finansowania z **budżetu obywatelskiego**.

Przykłady możliwości zastosowania instrumentów finansowych

Inwestycje do 100 000 euro

Forma finansowania: dotacje/fundusz gwarancyjny/pożyczki.

Inwestycje te mogą dotyczyć lokalnego, regionalnego dziedzictwa kulturowego lub jedynie działań/wydarzeń kulturalnych, bądź inwestycji społecznych w sektorze sztuki i kultury oraz w sektorze kreatywnym.

Instrument finansowy: Niewielkie **dotacje** (maks. 10% łącznej kwoty) w połączeniu z **funduszem gwarancyjnym** lub **pożyczką** (o niższej, niż rynkowa, stopie procentowej). Stosowanie takich hybrydowych systemów, stanowi jeden z najbardziej efektywnych sposobów finansowania inwestycji w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego i rozwoju kultury. Wykorzystanie funduszu gwarancyjnego umożliwia zniwelowanie "luki" w dostępie do finansowania - najczęstszej trudności, na jaką napotyka sektor kreatywny, w szczególności przy spłacie finansowania kredytowego lub kapitału inwestycyjnego. Również dotacje mogą być wykorzystywane do częściowego wypełnienia tej tzw. „luki finansowej”.

Partnerstwo publiczno-prywatne: Wszystkie formy umownego partnerstwa publiczno-prywatnego z podmiotami lokalnymi (umowa o współpracy) są odpowiednie do zastosowania w obszarze ochrony dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju kultury. Preferowane są umowy koncesyjne, charakteryzujące się tym, że partner prywatny świadczy usługę na rzecz społeczeństwa, w miejsce partnera publicznego i pod jego kontrolą, a ryzyko operacyjne o charakterze ekonomicznym jest przenoszone na prywatnego wykonawcę. Prawo do eksploatacji obiektów budowlanych będących przedmiotem umowy może być realizowane łącznie z płatnością na rzecz podmiotu publicznego. Czas trwania umowy powinien być średni (do 20 lat), przy zrównoważonym ryzyku i np. niskim czynszu, w zależności od rodzaju instrumentu finansowego, okresu jego obowiązywania i stosowanej stopy procentowej.

Ocena ekonomiczna/wpływ: Większe znaczenie dla skutków kulturowych i społecznych - tego rodzaju inwestycje przyczyniają się do rozwoju środowiska sprzyjającego poprawie warunków życia (przestrzeni publicznej, znane i stabilne przestrzenie), a także do tworzenia poczucia przynależności i innych skutków społecznych takich jak tworzenie miejsc pracy i wzrost turystyki kulturowej.

Przykłady możliwości zastosowania instrumentów finansowych

Inwestycje powyżej 250 000 euro

Forma finansowania: dotacje/fundusz gwarancyjny/fundusz pożyczkowy lub obrotowy.

Inwestycje na rzecz obiektów kulturalnych, muzeów, bibliotek i archiwów, festiwali, organizacji edukacji kulturalnej, nieruchomego dziedzictwa kulturowego na skalę regionalną.

Instrument finansowy: Dotacje (maks. 25%) oraz **fundusz gwarancyjny** lub mały **fundusz pożyczkowy/obrotowy** na działalność generującą więcej dochodów. Ważne jest, aby oszacować wartość dodatkowych środków publicznych i prywatnych, które mogą być potencjalnie pozyskane przez ostatecznego odbiorcę (oczekiwany efekt dźwigni finansowej). Inne formy wsparcia mogą zostać pozyskane dzięki zaangażowaniu aniołów biznesu/sieci aniołów biznesu.

Partnerstwo publiczno-prywatne: Wszystkie formy umownego partnerstwa publiczno-prywatnego są odpowiednie do zastosowania. W szczególności zaleca się zawieranie umów koncesyjnych lub powoływanie podmiotów joint venture.

Ocena ekonomiczna/wpływ: Potrzebna jest odpowiednia równowaga pomiędzy planowanymi a oczekiwanymi gospodarczymi i społecznymi rezultatami w perspektywie średnioterminowej. Opłacalność ekonomiczna powinna iść w parze ze spójnością społeczną oraz budowaniem dostępności. Ważne czynniki, które również należy wziąć pod uwagę to jakość środowiska, rewitalizacja małych miast, edukacja. Tego rodzaju inwestycje powinny mieć bezpośredni pozytywny wpływ na tworzenie miejsc pracy, zrównoważoną turystykę, atrakcyjność regionu i kształtowanie krajobrazu kulturowego.

**Przykłady możliwości zastosowania
instrumentów finansowych**

Inwestycje powyżej 1 000 000 euro (wariant z niskim zwrotem z inwestycji)

Forma finansowania: pożyczki/fundusz odnawialny/dotacje/mikrokredyty.

Wysoka kwota inwestycji, wysokie ryzyko i niski zwrot z inwestycji. Takie inwestycje mogą dotyczyć np. renowacji obszarów miejskich.

Instrument finansowy: Pożyczki/fundusz odnawialny (ryzyko finansowe dzielone z administracją publiczną) oraz dotacje (na część inwestycji przedsiębiorstwa użyteczności publicznej lub na odbudowę energetyczną budynków) lub **mikrokredyty** (małe pożyczki) na niewielką działalność komercyjną. Należy zwrócić szczególną uwagę na opracowanie takiego systemu zachęt, aby zapewnić odpowiednie dostosowanie celów polityki do motywów zaangażowania sektora prywatnego. Istnienie wsparcia uzupełniającego może mieć kluczowe znaczenie dla wdrażania instrumentów finansowych. Warunki ramowe, które ułatwiają pomyślne wdrożenie instrumentów finansowych to odpowiednie zarządzanie relacjami z sektorem prywatnym, reinwestowanie zwróconych funduszy, działania reklamowe informujące o istnieniu instrumentu finansowego, wsparcie doradcze, pomoc techniczna i dotacje uzupełniające.

Partnerstwo publiczno-prywatne: Ramy umowne, w których realizowane są tego rodzaju działania, odgrywają kluczową rolę. Konieczne jest ścisłe działanie oraz monitorowanie w zakresie sprawozdawczości i audytu, ale bez konfliktu z praktykami sektora prywatnego. Najlepsze sposoby to umowy koncesyjne, które polegają na prawie do eksploatacji obiektów budowlanych będących przedmiotem umowy wraz z płatnością na rzecz podmiotu publicznego. Zasadnicze znaczenie ma umożliwienie podmiotowi publicznemu utrzymania roli zarządczej oraz dążenie do osiągnięcia stosunku ceny do jakości bez uszczerbku dla interesu publicznego. Czas trwania umowy i kwota płatności muszą być oceniane w celu zrównoważenia możliwości odzyskania inwestycji przez koncesjonariusza, najlepiej umowy długoterminowej (do 60 lat), większego ryzyka dla beneficjenta i niskiego czynszu.

Ocena ekonomiczna/wpływ: Wskazane jest przeprowadzenie dogłębnego i konsekwentnego badania, w jaki sposób utrzymane jakościowo zabytkowe środowisko miejskie może przyczynić się do zrównoważonego rozwoju i wzrostu atrakcyjności całego regionu. Przydatna jest staranna ocena oddziaływania społecznego i kulturowego (poczucie miejsca i tożsamości kulturowej, ciągłość życia społecznego, spójność społeczna i integracja społeczna, rewitalizacja krajobrazu miejskiego) wraz z bezpośrednimi i pośrednimi korzyściami gospodarczymi (tworzenie miejsc pracy, nowa działalność gospodarcza – turystyka, przepływ środków pieniężnych pochodzących z działalności kulturalnej, wzrost cen nieruchomości, itp.) ponieważ nieproporcjonalne inwestowanie środków finansowych i społecznych w prace restauracyjne często oznacza pogorszenie stanu większej części historycznego środowiska miejskiego. Inwestycja powinna być samowystarczalna w perspektywie średnio i długoterminowej.

Inwestycje powyżej 1 000 000 euro (wariant z wysokim zwrotem z inwestycji)

Forma finansowania: fundusz gwarancyjny.

Wysoka kwota inwestycji (ponad 1 mln euro), wysokie ryzyko i wysoki zwrot z inwestycji (np. działalność czysto komercyjna w budynku dziedzictwa kulturowego).

Instrument finansowy: Fundusz gwarancyjny może wspierać dostęp do prywatnego rynku finansowego. Warunki rynkowe muszą być korzystne dla wdrażania instrumentów finansowych - musi istnieć wystarczająca ilość potencjalnych współinwestorów oraz odpowiednich pośredników finansowych, niezależnie od tego, czy są to banki, czy zarządzający funduszami. Brak funkcjonującego ekosystemu promotorów/inwestorów projektów lub brak zainteresowanych stron posiadających wymaganą wiedzę specjalistyczną może prowadzić do niepowodzenia inwestycji.

Partnerstwo publiczno-prywatne: Zaleca się zawieranie umów koncesyjnych - w tym umów dotyczących finansowania projektów - ponieważ znaczenie ekonomiczne umowy i zysk ekonomiczny będą sprzyjać interesom wykonawców. Dokumenty koncesyjne mogą określać granice działalności koncesjonariusza, a całe ryzyko przechodzić na beneficjenta, przy wysokim czynszu. Możliwe jest utworzenie spółki joint-venture, co pozwala podmiotom publicznym na utrzymanie roli zarządczej. Projektowanie, finansowanie, budowa i zarządzanie pracami jest powierzane podmiotowi prywatnemu.

Ocena ekonomiczna/wpływ: Zalecana jest dokładna ocena skutków gospodarczych: opłacalności ekonomicznej, tworzenia miejsc pracy, efektywności kosztowej, efektów zewnętrznych, wraz z dokładną oceną zwrotu z inwestycji oraz kontekstową oceną ryzyka gospodarczego i korzyści. Oczekuje się, że próg rentowności uda się osiągnąć w perspektywie krótkoterminowej. W perspektywie długoterminowej wskazana jest odpowiednia równowaga między planowanymi wynikami gospodarczymi, a oczekiwanymi celami społecznymi; tego rodzaju inwestycje mogą odgrywać rolę integracyjną, ale mogą również powodować wykluczenie społeczne. Dotyczy to w szczególności działalności turystycznej/komercyjnej, której wzrost może skutkować większym ruchem, większym hałasem i zanieczyszczeniem, a także degradacją samego obiektu dziedzictwa kulturowego, ze względu na dużą liczbę odwiedzających (lub klientów działalności komercyjnej) oraz zatłoczenie terenu, zanieczyszczenie (ze względu na zwiększony transport), co wpływa na jakość życia mieszkańców.

Gwarancje kredytowe dla sektora kreatywnego w Banku Gospodarstwa Krajowego: Celem gwarancji jest zabezpieczenie spłaty kredytu obrotowego lub inwestycyjnego udzielanego przez bank kredytujący dla przedsiębiorcy z sektora MŚP, który prowadzi swoją działalność w branży zaliczanej do tzw. sektorów kreatywnych lub sektora kultury lub realizuje projekt albo zamierza realizować projekt w tych sektorach.

przypisy

¹ <https://www.gov.pl/web/kultura/>

² <http://www.wuoz-lodz.pl/>

³ <https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-koscielny>

⁴ <http://nfosigw.gov.pl/>

⁵ <http://www.wfosigw.lodz.pl/>

⁶ <http://www.lodzkie.pl/>

⁷ <https://www.pois.gov.pl/>

⁸ <https://www.polskacyfrowa.gov.pl/>

⁹ <https://rpo.lodzkie.pl/>

¹⁰ <https://www.gov.pl/web/rolnictwo>; <https://www.lodzkie.pl/prow/>

¹¹ <https://kreatywna-europa.eu/>

¹² <https://www.eog.gov.pl/>; <https://eogkultura.mkidn.gov.pl/pages/pl/strona-glowna.php>

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Łodzi:

ul. Moniuszki 7/9, 90-101 Łódź
pn. 8.00-18.00, wt.– pt. 8.00-16.00
tel. 42 663 31 07, 42 663 34 05, 42 291 97 60

Szczegółowe informacje o pożyczkach dostępnych w województwie łódzkim

Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego

ul. Narutowicza 34, 90-135 Łódź czynne w dni robocze
w godz. 8.00-16.00
tel.: 42 208 92 01
e-mail: kontakt@larr.lodz.pl

Programy krajowe - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa
Infolinia 22 25 00 140;
czynne w dni robocze w godz. 8.00-16.00

<https://www.gov.pl/web/kultura/programy-mkidn-2020>

Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego Departament Promocji Wydział Projektów Międzynarodowych

projekty.miedzynarodowe@lodzkie.pl

**Więcej informacji na temat projektu FINCH oraz instrumentów
finansowych można znaleźć na stronach:**

www.interregeurope.eu/finch oraz

www.interregeurope.eu/finch/library (Living Document)

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

